

Propozycja systemu rozliczeń dla rynku gazu w Polsce

07.02. 2012

Warszawa

Członkostwo w GIR

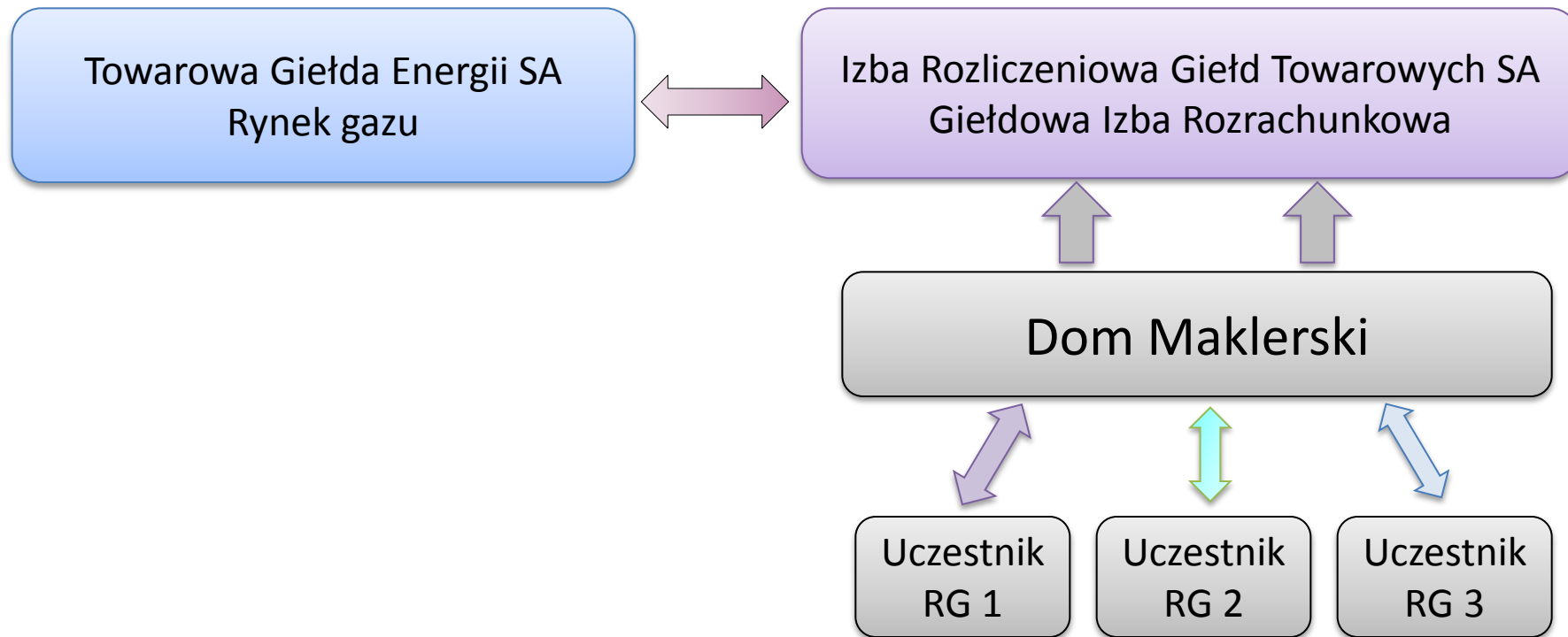

Członkami Izby mogą być wyłącznie:

- Spółki prowadzące Giełdy,
- Towarowe domy maklerskie,
- Domy maklerskie,
- inne niż wymienione w pkt. 1 – 3 krajowe instytucje finansowe, w tym w szczególności banki, jeżeli ich członkostwo ma na celu współdziałanie z Izbą w zakresie rozliczania transakcji zawieranych na Rynkach towarów giełdowych,
- przedsiębiorstwa energetyczne, posiadające zezwolenie Komisji na prowadzenie rachunków lub rejestrów towarów giełdowych, o którym mowa w art. 50b ust. 1 pkt. 2 Ustawy o giełdach towarowych,
- zagraniczne osoby prawne, o których mowa w art. 50 ust. 1 Ustawy o giełdach towarowych prowadzące działalność maklerską w zakresie obrotu towarami giełdowymi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w formie oddziału.

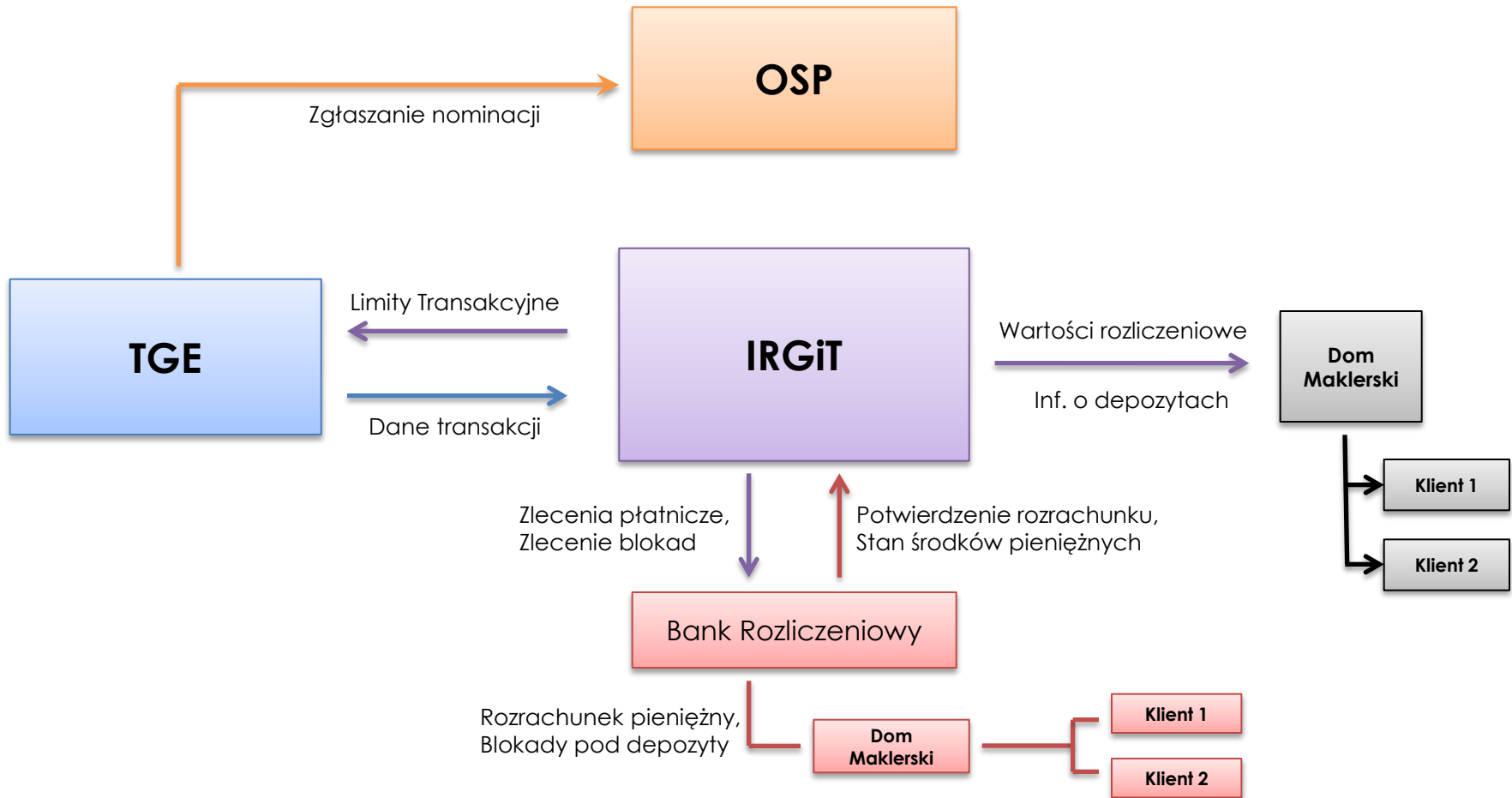
Rynek Gazu - Członkostwo w GIR

Schemat oparty na obowiązującym stanie prawnym

Uczestnicy Rynku Gazu (RG) korzystają z usług IRGiT za pośrednictwem Domu Maklerskiego

Rynek Gazu – ogólny schemat działania

Rynek Gazu – zabezpieczenie

System gwarantowania rozliczeń dla Rynku Gazu notowanego na TGE S.A.:

- ≡ depozyty transakcyjne,
- ≡ depozyty zabezpieczające,
- ≡ Fundusz gwarancyjny,
- ≡ System monitorowania limitów transakcyjnych.

Rynek Gazu – depozyt transakcyjny

- Depozyt transakcyjny jest to zabezpieczenie wniesione przez Członka Izby umożliwiające zawieranie transakcji na rynkach rozliczanych przez Izbę,
- Zgodnie z Regulaminem GIR, Zarząd IRGiT ustala dla poszczególnych rynków rozliczanych przez Izbę minimalną wysokość depozytu transakcyjnego,
- Wartość limitu transakcyjnego Członka Izby równa jest sumie środków pieniężnych i niepieniężnych wniesionych przez danego Członka Izby na depozyty transakcyjne oraz zabezpieczające pomniejszonych o saldo zobowiązań z tytułu rozliczeń transakcji i zobowiązań z tytułu depozytów zabezpieczających.
- Możliwe jest uznanie zabezpieczeń niepieniężnych na dzienny limit transakcyjny (w takim przypadku zabezpieczenia niepieniężne mogą stanowić 50% limitu).

Rynek Gazu – depozyty zabezpieczające

- Wartość depozytu zabezpieczającego naliczana jest dla każdego klienta domu maklerskiego, przy założeniu statystycznie najwyższej możliwej straty z zajmowanych pozycji w okresie kolejnej sesji,
- W celu określenia wartości depozytów zabezpieczających (wstępnych oraz uzupełniających), pozycje zajmowane przez danego klienta domu maklerskiego umieszczane są w koszykach uformowanych według okresów dostawy z uwzględnieniem kompensacji pozycji w ramach okresów dostawy.
- depozyty mogą zostać pokryte w zabezpieczeniach niepieniężnych (mogą stanowić od 80 do 90 % depozytów zabezpieczających).

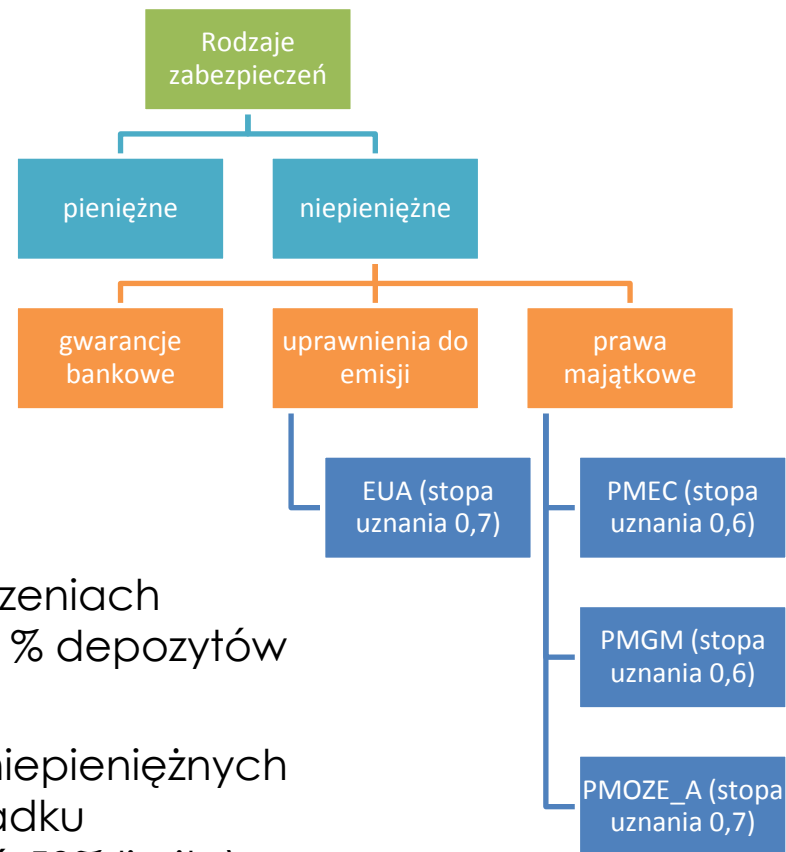
Rynek Gazu – fundusz gwarancyjny

- Jest narzędziem służącym do ograniczenia ryzyka niewypłacalności oraz płynności,
- pozwala na pokrycie zobowiązań Członka Izby w przypadku tzw. Defaultu,
- ryzyko płynności ograniczane jest poprzez ustalanie takich współczynników wpłaty do FG aby można byłoby pokryć bieżące zobowiązania dwóch Członków Izby posiadających największą ilość otwartych pozycji w kontraktach forward.

Rynek Gazu - rodzaje zabezpieczeń niepieniężnych

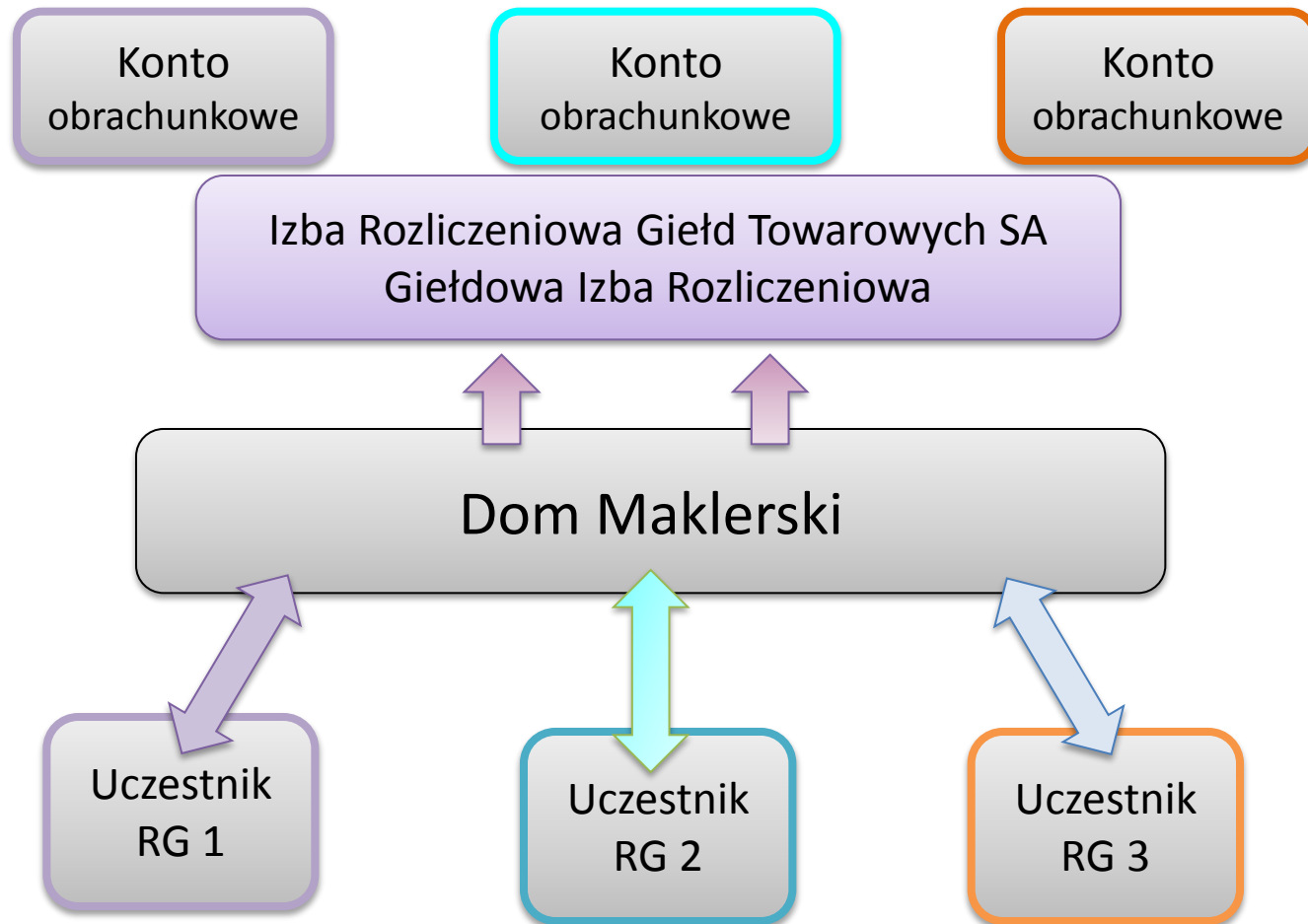
Poniższy wykres przedstawia rodzaje zabezpieczeń niepieniężnych wraz ze stopami uznania:

Zabezpieczenie niepieniężne:

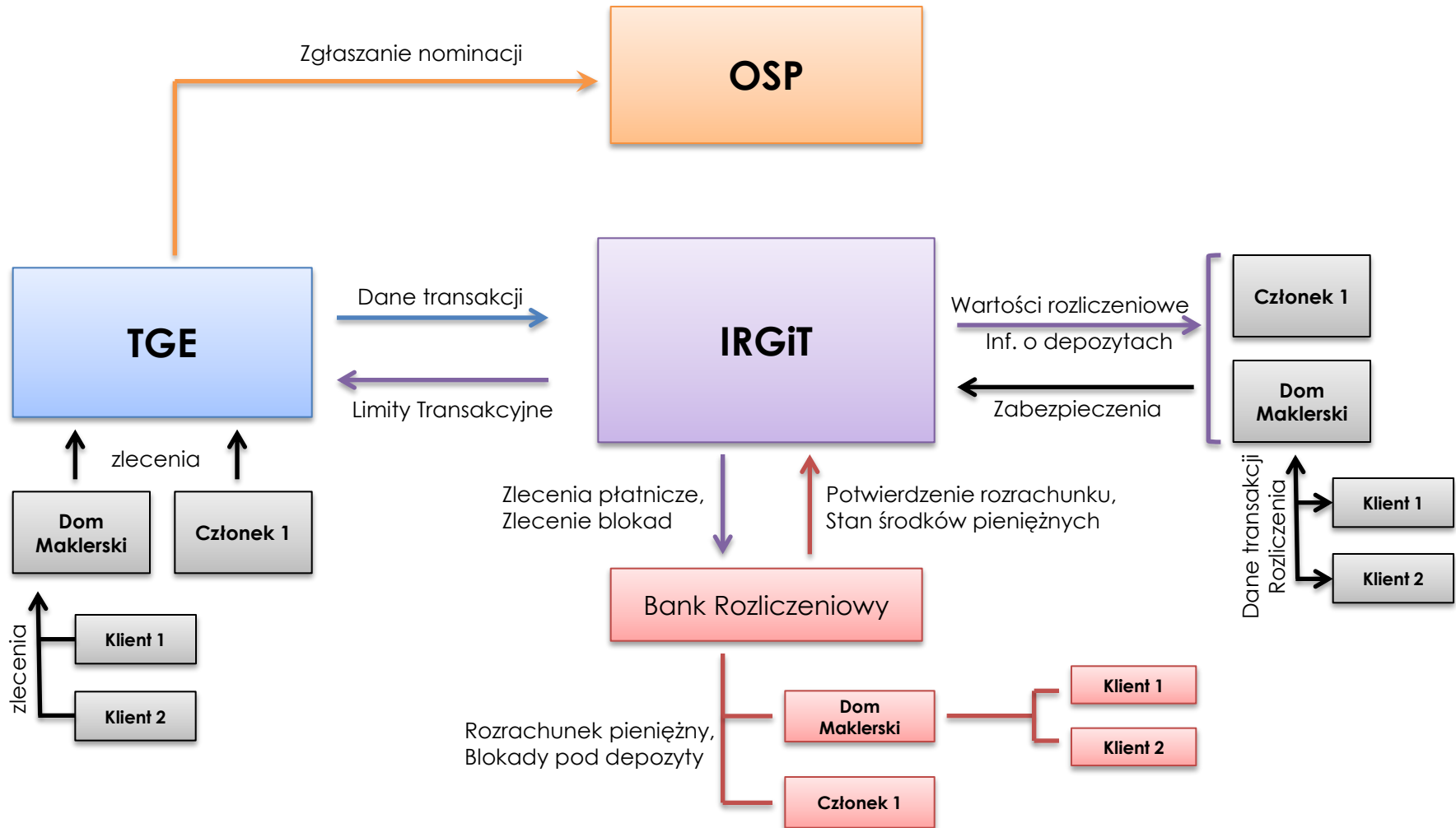
- depozyty mogą zostać pokryte w zabezpieczeniach niepieniężnych (mogą stanowić od 80 do 90 % depozytów zabezpieczających)
- możliwe jest również uznanie zabezpieczeń niepieniężnych na dzienny limit transakcyjny (w takim przypadku zabezpieczenia niepieniężne mogą stanowić 50% limitu).

Rynek Gazu – pełna segregacja klientów domów maklerskich

IRGiT prowadzi indywidualne konta obrachunkowe dla uczestników Rynku Gazu - klientów Domów Maklerskich

Rynek Gazu – model docelowy

Dziękuję za uwagę

Dział Rozliczeń i Rozrachunku

e-mail: dr@irgit.pl

